

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden SZERDÁN és SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.
Hirdetések díjszabály szerint.

Mezőgazdasági munkás- közvetítés.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter országos szervezetet adott a gazdasági munkásközvetítésnek. Ide vonatkozó rendelete szerint minden községben, a hol munkáskereslet és kínálat mutatkozik, a községi előjáróság egyik tagja bizat meg a közvetítéssel. A helyi munkáskeresletre és kínálatra nem terjed ki teendője, mert a helyi munkáskeresletnek és kínálatnak mindenütt meg vannak a maga érintkezési pontjai. A községi munkásközvetítőnek megállapíthat ugyan végzett munkája arányai szerint tiszteletdíjat a képviselőtestület, de nem köteles vele. Azonban esetről-esetre évenként részesítheti őket a földmivelésügyi miniszter, természetesen azokat, a kik földadataik teljesítése közben méltánylandó buzgalmat fejtettek ki. A felektől is megenged valamelyes díjazást szedni a miniszter, a mikor csoportokat állít munkába, ha azok érdekében a munkaalkalmak helyeire ir, 20 fillér díjat szedhet. Ez a nagyon is minimális díj is inkább azt akarja elérni, hogy a munkások óráról-órára felvilágosításokért ne zaklassák a hatósági munkásközvetítőt. A vármegyei székhelyekben a községi munkásközvetítők minden jelentését a törvényhatósági munkásközvetítő tartja nyilván. Felvilágosítást ad a megyéjebeli és szomszédos vármegyék birtokosainak és a jelentkező munkásoknak. E teendők ellátására sem szerveznek új állásokat, mert a munkásközvetítésből nem fog oly mértékű elfoglaltság bekövetkezni, hogy ez által a köztisztviselő egyéb hivatalos teendőinek elvégzésében akadályozva lenne. Csak a vármegyék választják meg a törvényhatósági munkásközvetítőt és csak azok a törvényhatóságok, a hol a nyári munkák során a munkáskereslet és kínálat kiegyenlítésének szükségét tapasztalták. A törvényhatósági munkásközvetítésnek különösen arra kell tekintettel lennie, hogy a munkások a hozzájuk legközelebb eső helyen találják meg a munkaalkalmat. A vidéki munkásközvetítő szervezetnek minden szála a földmivelésügyi miniszterium munkásközvetítő osztályába fut össze. Innen intézik és vezetik egységesen a közvetítést a hangoztatott elvek szigorú szemmel tartásával és azzal az éberséggel, melyet a fontos mezőgazdasági érdekek kívánnak. A rendelet a munkások érdekeit nem veszedelmezhető üzletszerű magánközveti-

tést nem tiltja el, de a magánmunkásközvetítőt egyéni megbízhatóságán felül óvadékot követel és gondoskodik arról, hogy az üzletszerű magánközvetítés ne szolgáltatassa ki a védtelen munkást se kapzsiságnak, se önkénynek.

A közigazgatási bizottság megalakulása.

A közigazgatási bizottság hétfőn délelőtt tartott ülésén a következőleg alakította meg albizottságait:

Fegyelmi választmány:

Rendes tagok:

Györfly Géza pénzügyigazgató.
Szlankovics állami főmérnök.
Szlávi János törvh. biz. tag.
Dr. Vucsetics Illés törvh. biz. tag.

Póttagok:

Kurucz Gyula tanfelügyelő.
Dr. Balla Aladár törvh. biz. tag.

Árvaügyi felelőviteli küldöttség:

Rendes tagok (választottak):

Molnár Hugó törvh. biz. tag.
Radovánovics György törvh. biz. tag.

Póttag (választott):

Dr. Nemes Sándor törvh. biz. tag.

Főispáni kinevezés folytán:

Rendes tagok:

Rohonyi Gyula törvh. biz. tag.
Kopper György törvh. biz. tag.

Póttag:

Dr. Vucsetics Illés törvh. biz. tag.

Rendőrbjelentési felelőviteli küldöttség:

Rendes tagok:

Szlávi János törvh. biz. tag.
Kopper György törvh. biz. tag.

Póttagok:

Radovánovics György törvh. biz. tag.
Dietzgen Imre törvh. biz. tag.

Erdei kihágási II. fokú bizottság:

Rendes tagok:

Kopper György törvh. biz. tag.
Dr. Balla Aladár törvh. biz. tag.
Radovánovics György törvh. biz. tag.
Brunner Ede törvh. biz. tag.

Póttagok:

Sztrátimirovics László törvh. biz. tag.
Dr. Horváth Géza törvh. biz. tag.
Dr. Nemes Sándor törvh. biz. tag.
Rohonyi Gyula törvh. biz. tag.

Erdőrendészeti albizottság:

Elnökök: Sztankovics György áll. főmérnök.
Alelnökök: Mészáros Gáspár törvh. biz. tag.
Tag: Brunner Ede törvh. biz. tag.

Börtönvizsgáló küldöttség:

Főispáni kinevezés folytán:

Dr. Nemes Sándor törvh. biz. tag.
Dr. Vucsetics Illés törvh. biz. tag.
Kopper György törvh. biz. tag.
Sztankovics György állami főmérnök.

Utadófelszolamlási bizottság:

Radovánovics György törvh. biz. tag.
Dr. Vucsetics Illés törvh. biz. tag.

Brunner Ede törvh. biz. tag.
Rohonyi Gyula törvh. biz. tag.

Tanítói nyugdíjválasztmány:

Szlávi János törvh. biz. tag.
Dr. Vucsetics Illés törvh. biz. tag.

Ujdonságok.

(Eltűnt név.) Most tíz éve történt. A miniszterelnök újévi beszédjét fel telegrafálták Bécsbe, és az úton — hogy, hogy nem — elveszett egy fontos „nem” szócskája. Nagy riadalom támadt a politikában, keresésére indultak az elveszett szócskának, és meg is találták. Egy hivatalnok tüntette el... Fel-elevenítjük e rég történt történetét, mert hát Ujvidéken is eltűnt egy név, nem a távirtdán, hanem a liberális pártban. A mamelukhad összeült a közgyűlés előtt pártértekezletre és valahogyan összekalapalta a bizottságokat. És az egyik bizottságba bekandikálták Guttman Arnoldot, a közgyűlés lagujabb virilis tagját is. De másnap eljött a közgyűlés, és Guttman Arnold neve eltűnt. Elveszett az uton! Ez tény, melyet mi minden hivatalos czáfolat daczára fenttartunk! Most csak az a kérdés, hogy hol tűnt el ez a név? És ez ujdonság elején azért mondtuk el azt a 10 éves történetét, hogy példát mutassunk, hogy hogyan kell majd eljárni. És ezért kérdezzük, hogy kinek a beleegyezésével történt a dolog? Mert nagyon de nagyon feltűnő, hogy Guttman Arnold neve veszett el. Csak nem akarták evvel bizonyítani, hogy szabadelvűpárt — lucus a non lucendo?! Az egész dolog mi reánk nagyon keveset tartozik. De azt hisszük, hogy e dolog a liberális párt beléletét nagyon élénken világítja meg, tehát: több világosságot!

(Az „Ujvidéki Lloyd” helyisége.) Az a terv, hogy az „Ujvidéki Lloyd” a „Magyar Kaszinó”-val együttesen emeljen palotát, dugába dönt. A „Lloyd” kibérelt egy helyiséget a Kondorossy-féle házban, és ha a mostani bérlővel megegyezni fog, február 1-én beherezokodik a lokalitásaiba.

(Meghívó.) Az ujvidéki szerb főgymnasium növendékei 1900. évi január hó 26-án szegénysorsu tanulótársaik javára táncszal egybekötött beszédet rendeznek a következő műsorról: 1. Preludio Bizet „Carmen” cz. dalművéből, zongorán négykezesleg és zenekar, előadják Theodorovits U., Jovanovits S. gymn. tanulók és a gymnasiumi ifjuság zenekara. 2. „Midön a tavasz —”, szerzette Judl, éneklő a gymnasiumi ifjuság férfikara. 3. a) „Oda, oda —”, Pacsu-tól; b) Polka brillant, Spindler-től, zongorán előadja Jovanovits Vidoszava gymn. tanuló. 4. Honomból, szerzette Mokranjac, éneklő a gymn. ifjuság vegyeskara. 5. A városi és falusi diák, Gresits János-tól, előadják Maczedonits Sz. és Pánits B. gymn. tanulók. 6. Bucsú, szerzette Vilhar, zenekíséret mellett éneklő a gymn. ifjuság férfikara. 7. Villanella Meyerbeer „Dinorah” cz. dalművéből, zenekarkíséret mellett, éneklő a gymn. ifjuság gyermekkara. 8. a) „Szülőföldem drága —”, szerzette Janko; b) „Lelkemnek lelke —”, szerzette Vilhar, zenekarkíséret mellett, éneklő Medákovits M. gymn. tanuló. 9. Orosz nép-

dalok, szerette Rimszkij Korsakow. éneklí a gymn ifjuság vegyeskara. 10. Katonakar Meyerbeer „A hugonották“ cz. dalművéből, zenekarkíséret mellett éneklí a gymn. ifjuság férfikara. 11. a) Négy rituális ének, szerette Mokrányacz; b) „A népből“, szerette Grcsits, éneklí a gymn. ifjuság vegyeskara. A beszeda a Dungserszky-féle színházban, a táncz pedig az Erzsébet-szálló dísztermében tartatik meg. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Jegyek előre kaphatók a gymnasiumi igazgatóságnál és a beszeda estéjén a pénztárnál. Kezdeté pontban este 7 órakor.

(Hadastyán-bál.) A hadastyánok e hó 27-ikén bált rendeznek a Mayer-szálloda éttermében.

(Szinházért pályázó.) Micsei F. György, a kecskeméti színház direktora kérvényt adott be a városi tanácsnál, melyben a színházért pályázik. A társulat — így mondja a kérvény — a legjobb vidéki erőkből áll és operákat, operettek, drámákat és népszínműeket ad elő.

(Szomorú statisztika.) A közigazgatási bizottság hétfőn délelőtt tartott ülésén szomorú statisztikát mutatott be az árvaszék. Nem kevesebb mint 2509 árva van városunkban, és 23 áll gondnokság alatt. Bizony szomorú statisztika!

(Hirdetmény.) Ujvidék szab. kir. város területén fogyasztott illetve kismértékben ki mért vagy elárusított bor, hus és égetett szesz italok után járó városi pótlék felett az 1899. évi VI. t.-cz. 3-ik §-a alapján a lefolyt évi június havában a törvényhatósági bizottsági gyűlésen letárgyalt szabályrendeletben megállapított díjtételek beszédése a magy. kir. belügyminiszter által 1899. évi december hó 26-án 126322/III. 1899. szám alatt kelt magas leiratott engedélyeztetvén, a folyó évi január hó 15-én életbe lépett. Ez alkalomból az érdekeltek felek a következőkre figyelmeztetnek: 1. Az érintett szabályrendelet I. §-a értelmében a borfogyasztási adópótlék tétele az 1887. évi XLVII. t.-cz.-hez, illetve annak módosításához mellékelt árszabás szerinti borfogyasztási adó 20%-ban. 2. A husfogyasztási adópótlék tétele ugyan azon törvénycikkhez mellékelt árszabás szerinti husfogyasztási adó 25%-ban a végre: 3. A szeszfogyasztási adópótlék tétele az olyan szesz italok után, melyeknek alkohol tartalma a közönséges 100-foku szesz mérővel közvetlenül megállapítható hektoliterfokonként 10 — az olyan égetett szesz italok után pedig, melyek alkohol tartalma a 100 foku szesz mérővel közvetlenül meg nem állapítható, literenként 8 fillérben állapított meg. A hivatkozott szabályrendelet 2. §-a értelmében borfogyasztási adópótléket az tartozik fizetni, ki az állami boritaladót fizetni, köteles, minden olyan bor (gyümölcsbor) után, amely után boritaladót fizetendő. A husfogyasztási adópótléket az tartozik fizetni ki az állami husfogyasztási adót fizetni köteles, olyan élő állat vagy husnemű után, amely után husfogyasztási adó fizetendő, végre: A szeszfogyasztási adópótléket fizetni köteles: a) A város területén égetett szesz italok kimerésével, vagy kismértékbeni elárusításával foglalkozó minden fél, az általa kimért vagy kismértékben elárusított szesz italok és folyadékok után, továbbá: b) a város területén égetett szesz italok és folyadékok nagyban való elárusításával, szeszfőzéssel, rum, likör és másnemű égetett szesz italok és folyadékok előállításával vagy átalakításával foglalkozó felek — amennyiben ezen cikkek kimerését vagy kismértékbeni elárusítását nem gyakorolják — saját maguk és háznépük (cseledek) által elfogyasztott ilyenemű italok után és végre: c) Minden magán fél, ki két literen felüli mennyiségben égetett szesz italokat termel, más beszédési körből behoz, avagy a b) pont alatt megnevezett kereskedőktől beszerez. Nem lévén lehetséges a már többször hivatkozott szabályrendelet minden egyes határozmányát a jelen felhívás keretébe összefoglalni, minél fogva saját érdekükben figyelmeztetnek az adóköteles felek, hogy

a netán szükséges felvilágosítás beszerzése végett a városi javadalmi hivatalhoz — ahol a pótladók is be fognak szedetni — forduljanak.

(A megtámadott választások.) Az igazoló választmány — alkalmasint — még e héten fog összeülni, hogy a megtámadott I. és III. kerületi választások felett itélkezzenek.

(Tolvaj katona.) Szorgalmas, jó inas volt a Kropsch könyvkötőnél alkalmazott Joezics Gyula; gazdája nagyon szerette, és megajándékozta egy télikabáttal, melyet Joezics jól megőrzendő kamarájában helyezett el. Mily nagy volt a rémülete — könnyen képzelhető, — midőn kabátját nem látta a szokott helyen. Kereste mindenfelé — de hiába, a kabátot nem találta sehol. Elment a rendőrséghez, megtette a feljelentést, és másnap megkerült a kabátja. A rendőrség ugyanis kipuhatolta, hogy a kabát egy helybéli zsidárusnál van, a hová úgy került, hogy egy cs. és kir. 6. gy. ezredbeli katona eladta. A zsidárus megkönyörült a szegény kis fiun, és ingyen adta ki neki a kabátját. Hogy ki volt a tolvaj, most nyomozzák katonáéknál.

(Községi tisztujtás Német-Palánkán.) A Német-Palánkán megejtett községi tisztujtás alkalmával megválasztattak: bíróné Busch Sebestyén, másodbíróvá Schumacher Márton.

(Zárdaépítés.) N.-Palánka községnek egy zárda építése iránt hozott határozatát a vármegyei közgyűlés jóváhagyta. Az építést kora tavaszkor megkezdik, még pedig azon a telken, melyet néh. Ambrust Péter plébános adományozott. A zárda építésének költségeire Császka György érsek 36.000 koronát ajándékozott.

(A megszőktetett menyasszony.) Zablyán nem mindennapi eset történt a napokban, melynek szereplője egy szépségéről és vagyonáról messze földön ismert szerb leány, a ki egyszersmind menyasszony is volt. Továbbá egy igen csinos de annál szegényebb szerb legény, a ki szőktetéssel nyerte meg magának a szép menyasszonyt. Az eset különben — mint nekünk írják — a következő: Horváczy Danicza özvegy édes anyjával lakott és igen jó módban éltek. A leány kezét megkérte Ivanits Joeza, a község egyik vagyonos polgárának fia. A leány nem akart hozzá menni a legényhez, de a szülő rábeszélésére mégis beleegyezett. A közeledő szerb farsangon lett volna az esküvő és mindkét részről már nagyban folyt az előkészület. A mult vasárnapra virradóra a leány hirtelen eltűnt a szülői háztól, keresték mindenfelé, de hiába. Különösen a vőlegényt bántotta a dolog, annál is inkább, mert tudomására jutott, hogy a menyasszonyval egyidejűleg tűnt el Popovits Pántó is, a ki a leánynyal köztudomás szerint igen jó viszonyban volt. Az eltűnés után néhány napra az aggódó vőlegényt, Ivanits Joezót a ki menyasszonyának keresésére indult, a titeli határban a szántóföldeken halva találtak. A hullán külérőszak nyomai nem látszottak, mindennek daczára a hatóság elrendelte a fölbontozást. Minthogy pedig a halálesetet összefüggésben levőnek tartják Horváczy Danicza és Popovits Pántó eltűnésével, ennél fogva most a hatóságok körözik az eltűnt szerelmes párt.

(Gazdag koldus.) Madaras község határában a minap megfagyva találtak egy öreg koldust. A községbeliek csak annyit tudtak a koldusról, hogy ősz óta csavargott a szomszéd községekben, de hogy kicsoda és honnét jött, arra nézve senki sem tudott felvilágosítást adni. Temetése előtt felsőruháját leszedték és zsebeit átkutatták, hogy nem találnak-e valami írást, a miből kilétét megállapíthatnák. A kutatás közben észrevették, hogy a felsőkabát belése alatt papírosfélék vannak. Felbontották a kabátot s legnagyobb meglepetésükre abban 40 darab tizforintos és 20 darab ötförintos bankjegyeket találtak egy újságpapírosba becsomagolva. Találtak még ezenkívül a holttest nyakán egy zacskót, melyben nyolcz darab egyforintos, két darab Napoleon-arany, tíz darab koronás ezüstpénz és néhány krajczár aprópénz volt. A koldus vagyonát a községi pénztárban helyezték el, a mig örökös kerül reá.

(Vigyázzunk a fillérekre!) A fillér, a koronának századrésze, új évig igen titkos, szerény életet élt, senki sem látta, sehol sem fordult meg, de a hiányát sem igen érezték. Ámde a kötelező koronaszámítással egyidejűleg — mint tudjuk — életbelépett az új postatarifa is, a mely a levelezőlap árát a külföldi forgalomban (tehát Bécsre, Ausztriára nézve is) két krajczárról öt fillére emelte föl. Ha tehát valaki régi levelezőlapot ír olyan külső országba, ahová eddig 2 kros levelezőlapot írhatott, a bélyeg mellé ragasszon még egyfilléres bélyeget, mert különben a címzettek büntetést fizetnek, a mit a legtöbben nem igen szívesen tesznek.

(Öngyilkos földbirtokos) Uj-Szivácson e hó 8-án Schank Ádám 6 fertályos gazda, Uj Szivác községnek nemrég volt másodbírája, reggel viradóra vadászfegyverével agyonlötötte magát. Állítólag vagyonának elvesztése adta kezébe a fagyvert, mivel az utóbbi időben folytonosan anyagi zavarokkal küzdött. Szándékát senki sem sejtette, mert még az utolsó perczben is kis unokájával játszott és csak pillanatokkal a fegyver eldördülése előtt vitte át kis unokáját a másik szobába. A halottat általános részvét kísérli, mivel becsületes ember volt. Sohasem kártyázott, sohasem ivott.

(Szélahósság.) Stern Sámuel és Grosz Dániel szabadkai lakosok házalási engedélyt kértek és nyertek ruhapécset-tisztításra. De az üzletág sanyaruságára ráunva, a házalási engedélykönyvet megcsontították és a tűzkárosultak jövedelmezőbb, könyörödomány-gyűjtési ágára használták fel a hatóságok engedélyét. Midőn ez utóbbi minőségben a zentai csantavéri határban gyűjtöttek, a csantavéri csendőrség rájött turpiságukra és letartóztatta őket.

(Egy kis fejbeverés.) Petyarity Luka és Mihály radonováci lakosok már régi haragosai voltak Tumbász Luka szőlőcsésznek. A haragosak a napokban délután találkoztak, de Petyarity testvérek vesztére, mert Tumbász úgy vágta őket fejbe egy vasbottal, hogy a mentők segítségét kellett igénybe venni. A hős Tumbászt feljelentették.

(Rablók egy birtokosnál.) E cím alatt megírtuk, hogy tövisi Rác György istállójában rablók garázdálkodtak s vakmerő módon rabolták meg e nevezett nagybirtokost. — Mint illetékes helyről értesülünk e hír részben felel meg a valóságnak. A valóság az, hogy tövisi Rác György Bokréta nevű birtokán Csongrádi János csődörős, egy czinkostársa által az istállóban lévő egyik oszlophoz kötöttette magát, a fejére pokróczot borított és ekkor segítségért kiabált azon alattomos szándékkal, hogy a megkötözést másokra — cselédtársaira — háríthassa. Azonban a vizsgálat folyamán ellene felmerült bizonyítékok sulya alatt Csongrádi a hatóság előtt is bevallotta, hogy az egész rablási históriát ő eszelte ki, — és vallomása után nyomban megszőkött. Most köröztetik.

(Öngyilkos szabómester.) Megunta az életét Bálint János szabadkai 56 éves szabómester. Talán rosszul ment a mesterség, vagy más valami ok lehetett, elég az hozzá, hogy öngyilkos lett. Hozzá tartozói nem voltak, úgy, hogy senki sem gátolhatta meg cselekedetében; reggel a kutban találta egy vízholdó atyafi, a víz felszínén. Az esetről értesítették a mentőket és a rendőrséget. Mariánovits rendőrbiztos megjelent a helyszínen, jegyzőkönyvet vett fel az esetről, a mentők meg a hullát a bajai temető bonczházába vitték. Végzetes tettét még előttevaló este követte el.

(Szerencsétlenség.) Daczára hogy már oly nagyon sok szerencsétlenség történt a szárazmalmoknál, az emberek még sem akarnak óvatosabbak lenni s a szárazmalmokat még most is kellő felügyelet nélkül hagyják. Bács-topolyai tudósítónk írja: A napokban a Kovács-Katona-féle szárazmalomnál szerencsétlenség történt; ugyanis Babi Jánosnak 8 éves Péter nevű fia a malom körül játszadozott, miközben — hogy hogyanem — a malomkerék elkapta s rajta sulyos sérüléseket okozott. A szerencsétlenség közelebbi részletei hiányoznak.

(Fedeztetési állomások.) A földmivelésügyi miniszterium, tekintettel a rendelkezésre álló ménlétszámra, Bács-Bodrogh-vármegye területén az 1900. évi fedeztetési idényre a következő fedeztetési állomásokat létesítette: Ada 2 ménnel, Apatin 2, Bács-Almás 3, Bács-Bresztovác 2, Bács-Bukin 2, Bács-Doroszló 2, Bács-Feketehegy 2, Bács-Madaras 3, Bács-Petrovostelló 3, Bács-Szt. Tamás 8, Bács-Topolya 2, Baja 4, Bajmok 2, Bezdán 3, Bikity 2, Csantavér 2, Csataalja 2, Cservenka 2, Dautova 2, Filipova 2, Gajdobra 3, Gákova 2, Hodságh 3, Jankovác 3, Karavukova 2, Katymár 2, Kis-Hegyes 2, Kis-Kér 2, Mélykut 2, Mohol 2, Német-Palánka 2, Ó-Becse 5, Ó-Kanizza 4, Ó-Kér 2, Ó-Morovicza 4, Ó-Verbász 2, Pacsér 2, Parabuty 2, Prigl.-Szt.-Iván 2, Rác-Militics 2, Szabadka 6, Szeghegy 2, Sztanisics 2, Temerin 4, Torzsa 3, Uj-Soóve 2, Uj-Verbász 2, Zenta 8, Zombor 4, Bács 2, Veprovác 2 és Kolluth 2 ménnel.

(A veszett kutya-marás áldozata.) Szabadkáról írják: Vukovics Antal 17 éves legényt, mintegy 5 hét előtt megmárt egy kóborló veszett eb. A tapasztalatlan legény elmondta ugyan családjának az esetet, akik egyik javasasszonytól a másikhoz vitték, valamennyi adott rá valami szert, ami azonban természetesen semmit se használt. A szerencsétlen fiatal legényen tegnap kitört a víziószony teljes mértékben. A szerencsétlen embert hozzátartozói tegnap délután kocsihár tették és a közkórházba akarták bevinni, de utközben a kocsi meghalt. Holttestét ma délután boncolták fel.

(Tizenhét napig eltemetetlenül.) Borzalmas esetnek jött nyomára a szabadkai rendőrség a napokban délután. Az undor fog el bennünket amikor az esetre gondolunk. Tizenhét napig feküdt egy holttest eltemetetlenül elzárt helyiségben. Az esetről a következő tudósítások számol be: Bulyovics Jeremiás (Jerkó) 80 éves napszámos ember egyedül lakott egy VI. körű házban. 48-as honvéd volt s ezért a várostól kapott némi segélyt, a szt. Ferenczrendiek is segélyezték, és e segélypénzekből tengette életét. Karácsony első estéjén azt mondotta ismerőseinek, hogy Bajmokra utazik a karácsonyi ünnepekre, rokonai látogatására. Helybeli ismerősei és a háznak többi lakói nem is gondoltak az öregre, azt hitték, hogy Bajmokon van, amíg nem a napokban délelőtt az egyik lakó Bajmokon járt s az öreget felakarta keresni, de rokonaitól azt az értesítést nyerte, hogy nem is volt Bajmokon. A napokban a déli vonattal érkezett vissza Szabadkára s kérdezősködött; amint haza érkezett első dolga volt az öreg Bulyovics szobaajtáját megnézni, de azt zárva találta, az ablakon pedig nem nézhetett be a szobába mert el volt függönyözve. Az esetről azonnal értesítette a rendőrséget és Szádeczki rendőrbiztos azonnal kiment a helyszínére, a bezárt ajtót nem feszithette fel, tehát beverte az ablakot, a függönyt félre tolt, úgy hogy a nyitott ablakon át kitóduló bűz megcsapta orrát. Nagynehezen sikerült az ajtót feltörni, amint a szobába lépett, a dögletes levegő visszataszította, úgy, hogy rövid várakozás után mehetett csak be a szobába, ahol iszonyu látvány tárult fel szeméi előtt. Ott feküdt az öreg az ágyban halva, jobb keze a feje alatt volt, úgy ahogy elaludt, többé soha sem kelt fel. A rendőrbiztos megvizsgálta a halottat, de külerőszak nyomait nem talált rajta. Az esetről jegyzőkönyvet vett fel s a mentők a már felszólásnak indult hullát a bajai temető bonczházába vitték, ahol a napokban délután bonczolták fel, amely alkalommal megállapították, hogy az öreg már 17 nap óta fekszik holtan.

(Lopás.) Baján f. hó 12-én korán reggel Politzer Jakab cselédje Trapl pékhez menvén látta, amint a pékianások közül többen Berndorfer Ede leégett boltjából árúkat adogattak ki. A cseléd lármát csapott és az inasokat, névszerint Jaszlits Sándor 13 éves és Deutsch Antal 15 éves flut a rendőrség elfogta. Lakásuk megmotoztatván, több mint 100 korona értékű tárgyat találtak náluk. A vizsgálat fogja

kideríteni, vajjon a tüzesetet használták fel, hogy lopjanak, vagy már elébb is loptak és a gyertyával ügyetlenül bányán, gyújtották föl az üzletet.

(A koronaérték első áldozata.) Mult pénteken megáll egy paraszt a szabadkai hetipiaczon egy szűcs áruai előtt, ki is választ egy szép subát és tudokolja az árát. „120 korona” volt a felelet. Sokallotta az atyafi a summát, hanem ígért 70 forintot. Végre megalkudtak 71 forintban.

(Öngyilkosság.) Döme Antal 17 éves szabadkai molnár-legény a napokban szülei lakásán a konyhagerendára felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. A hullát a mentők a bajai temető bonczházába vitték.

(A „Magyarország”) hirszoizsolgálatával, eleven-ségével ma a legjobb lap. Ma, mikor az ország csak-nem minden nagyobb városával és azonkívül Béccsel, Berlinnel telefon-összeköttetés létesült, a lap technikai előállítása is bányulatosan megváltozott. Minden hír, minden esemény rögtön továbbított és a közönségnek nem kell többé várni, míg nagysokára értesül a politikai és közgazdasági élet összes fontosabb eseményéről: a „Magyarország” mindent összefoglalva, hűséggel, részletességgel hozza már az összes eseményeket és az ország legtávolabbi részeiben már a reggeli órákban értesíti a közönséget a történetekről. Azonkívül a „Magyarország” a legéberebb óra a nemzeti érdekeknek. Megmozgatja a tétlenséget, lelket önt a közömbös rétegekbe. Most egy éve egyedül állta a esatát egy romlott és erőszakos rendszer ellen. És ma is az a célja, hogy a folyamatban levő politikai átalakulás oly befejezésre jusson, a mely visszaadja a nemzetnek anyagi erőt kímélését, egy tisztultabb kormányzat lehetőségét és az önmagával való rendelkezés minden föltételét. A „Magyarország” legtöbb vezércikkét Bartha Miklós, az ország első publicistája írja. Ma nincs senki, aki a nemzet gondolkozását és az ország igaz érdekeit jobban felismeri és szebben tolmácsolni tudja. Kossuth Ferencz szintén a lap hasábjainak szenteli becses publicisztikai működésének legjavát. A lapnak Holló Lajos orsz. képviselő a főszerkesztője, a ki a lapot nagy akaraterejével megteremtette és lankadatlan kitartásával felvirágoztatta. Felelős szerkesztő dr. Lovász Márton. A „Magyarország” előfizetési ára egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Legzélszerűbb az előfizetési pénzeket postautalványon küldeni a „Magyarország” kiadóhivatalába (Teréz-körút 19.)

Irodalom.

Az Ország-Világ utolsó, XXI. évfolyamának, harmadik száma következő érdekes tartalommal jelent meg. Angol női divat az Ország-Világ eredeti londoni levele hat, eredeti rajzzal, írta Countess Nobody. Az ideges XX. század írta Dr. Laufenauer Károly „egyetemi tanár. Érdekes értekezés az idegbetegségek történetéből, több mint 20 érdekes illusztrációval. A XX. század ünneplése, XIII. Leó pápa arcképével és a Szent Kapu megnyitását ábrázoló két nagyérdékű képpel. Ezenkívül verseket írtak Szentessy Gyula és Versényi György, novellákat Zsedényi Aladár, Szatmáry Zoltán; kritikákat Várady Antal és Dr. Falk Zsigmond. A füzethez van tonábbá mellékelve Harmath Lujza, a kiváló regényíró nő legújabb regényének folytatása. Az Ország-Világ előfizetési ára negyedévre 4 korona, a ki most előfizet, megkapja az Ország-Világ karácsonyi almanakját, a magyar színművészet című díszmunkát. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal, mely Hold-utca 7. sz. alatt van.

A rómaiak. (A rómaiak története. A nagy Képes Világtörténet III. kötete. írta: dr. Geréb József. Ára bekötve 8 frt.)

Soha sajátosabb raçe nem élt a világon a rómainál. Nép, melynek lakhelyét körülözlöni a tenger, s mely mégis szárazföldi életet él, ősi lakosságát idegen hajósok látogatják a partokon, s az egész félsziget mégis egy földmivelő város törvényeinek hódol. Maga csak későn, teljes belső kifejlődése után merészkedik tengerre, de akkor meghódítja az egész világot. Magnagyobbítja a történelem színterét: Spanyolországot, Galliát, Britániát hódítja hozzá, s az Alpeseig és Dunáig viszi határait, később azon túl is. Lassanként a Földközi-tenger minden partja az évé lesz, s az egész világon szétömöl Róma nyelve és hatalma.

S a hová ez a nyelv és ez a hatalom eljut, ott volt a római szellem.

Sona nép oly erősen magába nem olvasztott idegen nemzeteket, mint Róma. Mindon, a mit meghódított, birodalmának része lön. „Volt görög világ — mondá Lavisse, — de nem volt görög birodalom; ellenben volt római világ s római birodalom is.”

Lavisse, az óvatos és szellemes franczia, mindjárt hozzá is teszi: hogy kétséges azonban, vajon jó volt-e mindenben hatása?

Annyi bizonyos, hogy egészen kiölte a meghódított népek nemzeti egyéniségét, megylkolta sajátos szellemeket, s midőn a császárság megszűn, a meghódított népek felszabadultau som bírtak nemzetekké alakulni. Az olasz, a gall, a spanyol csak a barbarok beolvasása után tettek szert új, nemzetalkotó energiára. A meghódított országok mindenesetre gyorsabban fejlődtek Róma uralma alatt, mind fejlődtek volna magokban. De nem hiába tünik fel, hogy a meg nem hódított s hosszasan el nem foglalt országoknak ma kiválóbb szerepök van a világban, s több reményök a jövőben. Miért? Talán mert eddig kevesebbet éltek, s így hosszabb jövőre van joguk? Vagy mert amúzők nemzetrontó tulajdonságokat örökölték Rómától? Örök titok. A világtörténet egyszer folyt le, s más módjával próbát tenni nem lehet. A találgatás pedig nem tudomány. Az bizonyos, hogy egy nép sem haladt oly következetes logikái uton végig kifejlődése és elpusztulása felé mint róma.

Caesar utja a császársághoz az egész császárságnak előképe.

Önzését és hatalomvágyát nehéz-körjával együtt örökölték caesar-utódjai. A hatalmi és politikai dolgokban oly éles elméjűek voltak, mint egyetlen ókori nép sem: oly nagy és oly maradó birodalmat egy sem alkotott. A néptribunatus, a provinciák, az imperatorválasztás, mind a legnagyobb politikai fogások közül valók.

A művészetet nem sok eredeti feltalálással vitte előre a római nép. De mégis töle származik a kuplafedés és a boltozat. Az építő és szobrászművészetben műkincseinek javarészét a kiásott és Rómába szállított görög műemlékek, vagy azok drága másolatai teszik. Költői közül Virgilius Homeros tanítványa, Plautus sem éri utól a görögöket, csak Horatius hajói és emel eredeti erővel. Ugylátszik, ilyeshez kevés volt bennök a hajlékonyság és a képzelt. Re a hol az igazság alapjára állhattak, a régi vagy a mai igazság gyakorlati-abb szelleme örítette őket: a történelemben és a politikai beszédekben, ott két páratlan mester áll elő: Tacitus és Cicero.

E sajátos népről, melynek kivált jogi intézményei hatottak napjainkig, most díszes és jeles új könyv jelent meg. A könyv a Nagy Képes Világtörténet III. kötete. Szerzője Geréb József. Pontos, logikus munka, jó irói tulajdonságokkal. Illusztráció is gyönyörűek. Nincsen a római-kori művészetnek egyetlen fontosabb alkotása sem, melnek hű mását meg ne találhatnánk a kötetben. Semmi phantasia nem szentségteleníti meg itt a történeti emlékeket; autentikus, és szépen reprodukált képeket látunk oly nagy számban, hogy a könyv valóban egész művelődéstörténeti és művészeti képeskönyv, melyben a legszebb emlékek panorámáját nézhetjük végig rövid idő alatt. S nemesak az ábrázolt emlékek — ábrázolásuk és elrendezésük is művésziek. Ez valóban olyan könyv, a milyenről Tóth Béla beszélt mult vasárnap tárczájában, szükséges könyv, mely kellő időben jelenik meg, Tóth Béla ott panaszt emel mert a közönség most is német könyveket vásárol, olyasmiben is, a minek jobb párját lelhetni magyarban. Nos, ez a könyv ebben iszapó kivánsága szerint való. Ifjajtu könyv igazán nem volt eddig magyarban, a németekhez kellett fordulni. Most itt van, magyarul, olyan jól, olyan alaposan írva, hogy a német munkák sem különbek.

Ez a könyv igazán szükséges, mert csak eljött már valahára az ideje, hogy az ezeréves magyar nemzetet is megváthassuk a világ életében a többi között; s mikor volna az ily könyv megjelenésére jobb idő, mint az új ezredév és új század küszöbén?

A nagy vállalat létesítésére a Franklin-Társulat és a Révai Testvérek Irod. intézet egyesültek.

A könyv méltó párja a nagy vállalat eddigi kötetinek, s az olvasó épen annyi élvezetet és tanulságot talál bennne, mint azokban. Jobb ajánlólevelet könyv mellett nem írhatunk.

Budapesti Napló, az újságírók lapja.

Az a tizenhét magyar újságíró, aki megalapította a maga erejéből, minden vállalat mellőzésével a szerkesztőség tulajdona gyanánt a Budapesti Napló-t, mesés sikert ért el. A lelkes kis csapat most, negyedfél év leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újságszolgáltatója lett. Magával hozván fényes és jóhírű irói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtven mindennap össze mindazt, ami e szerkesztőség, e lap szabadelvű és feltétlenül, minden irányban független politikájának, nemzeti érületének és magas ízlésének minden huszonnégy órában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló ma már nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpatiajának gyors felkeltésében is eddig nem látott példát mutat.

És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss és megbízható értesülései, lelkes, temperamentumos, komoly, tartalmas, hatásukban valósággal szenzációs cikkei, a melyek nyomatékossá teszik a politikai súlyra döntő jelentőségű újság véleményét, tárczarovatának magas irodalmi színvonala, gazdag informatív anyaga, kitűnő értesülései, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatai s mindenrendű közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékes-szólóan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvérmesebb várakozásnak is. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó-közönsége közt páratlanul meleg és szíves viszony fejlődött ki. Naponként jelentkezik ez a Szerkesztői üzenetek rovatában.

A Budapesti Napló szerkesztősége, amely csakis addigi munkásságára, hirlapirói sikereire hivatkozva és a közönség szimpatiaira apellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem csalódott a közönségben, a mely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva. És hogy a közönség se csalódjék benne, arra vállalva, szakadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törekszik a szerkesztőség, amelynek belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Goda Géza, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Kabos Ede, dr. Kovács Jenő, Laczkó Andor, Lyka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Molnár Ferencz, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hirlapirói kvalitásait viszi a harcba. Hűséges szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege, amelyből csak Ágai Adolf, Balogh Pál, Bessenyei Ferencz, Békefi Antal, Feszl Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogall Janka, Szalai Fruzsina, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Szász Zsombor és Tutsek Anna neveit említjük most.

Ez a rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövődjé szilárd existenciájának. És még egy. Annak az újságnak, a mely senkié másé, csak a szerkesztőségé és a közönségé, amely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar hazának, a magyar nemzeti ügynek és magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségében semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ez újságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésükre azoknak, akiknek a magyar hirlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangyaszorgalmában kedvük telik.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zeneműfolyóirat január 15-diki igen érdekes tartalommal jelent meg. A mindenütt kedvelt zeneműfolyóirat e száma tartalmazza a következő darabokat: I. Szentirmay Elemér „Fuj a szél-fuj a szél” magyar dalt az „Arany kakas” vigjátékból. II. C. F. van Rees „A burok nemzeti himnusát”. III. Lengyel Miksa „Mágnás csárdását”. IV. Krill B. F. „Villanyosan”! Gyors polka hegedűre, zongorakísérettel.

Minden száma hasonló gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország”-nak. Évenként 24 füzet minden füzet 10—10 oldal hangjeggyel tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű újdonságokból összeállítva. 242 oldal tartalomért 8 korona, fglévre 12 füzet 120 oldal tartalomért 4 korona az előfizetés.

Előfizetheti az 1900 évi VII. évfolyamra a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery utca 62. a. homnan megismerésre mutatván füzetet bárkinek ingyen és bérmentve küldenek.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Vörös lóhere ára nemcsak szilárd, hanem sőt emelkedett is, ha egyszersmind a minőségek hanyatlását is tekintetbe vesszük. A mi ugyanis most a piacra kerül, az közepesen aluli és beteljesedik az eleinte hangoztatott föltevésünk, hogy az elsőrendű minőségű magból nagyon is sok került kivételre szemre és színre nézve szép áru, aminő megfelelne a csakugyan elsőrendű vetőmag nevének már csak is olyan kezekben van, melyek a detail szükséglet, illetve a gazdák szükségletének fedezésére nagyobb tömegeket szedtek raktárra és az említett célra készen tartják.

Luczerna. Az ebbeli üzlet változatlanul csöndes.

Takarmanyrépa. Elejétől fogva szépen folyt az üzlet és minél jobban közeledik az évad, annál jobban élénkül a forgalom s különösen a megbízható minőségű legutóbbi azaz legfrissebb terméző magárt jóval magasabb árakat is fizetnek; mert két és három éves magból nagy készletek léteznek és ezeknek elárúsítása nagy erőlködésnek tárgyát képezi.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapestben.

Vörös lóhere	68—75	frt
Luczerna	42—45	”

Kiadó laptulajdonos:

dr. Nemes Sándor.

8117. szám.
1899.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróság 1899. évi V. 1814. számú végzése következtében Dr. Kovács Bódog ujvidéki ügyvéd által képviselt özv. Zsivics Nenadne javára Zsivics Obrad Dsztiváni lakos ellen 139 frt 33 kr. s jár. erejéig 1899. évi november hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 305 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, egy koesi, 20 mm. csövös kukoricza, egy szecskavágó, egy üsző és egy disznó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróság 1899. évi V. 1814.2. számú végzése folytán 139 frt 33 kr. tőkekövetelés, ennek kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 81 frt 80 krban bírósággal már megállapított költségek erejéig Deszpót-Szt.-Ivánon alperes lakásán leendő esz-közlésére 1900. évi január hó 20. napjának délelőtti 10¹/₂ órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták a szakra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1900. évi január hó 4. napján.

Basch Sándor

kir. bírósági végrehajtó.

TÉLI MENETREND.

Érvényes 1899. évi október hó 1-ső napjától.

	Személyvonat		Vegyesvonat	Győrs vonat		Vegyesvonat
	ó. p.	ó. p.		ó. p.	ó. p.	
Budapest ind.	10 20	7 35			2 40	
Szabadka érk.	4 09	1 —			5 57	
„ ind.	5 40	1 46	4 —		6 09	
Hegyes-Feketeh. érk.	6 57	2 57	6 02		6 57	
„ ind.	7 02	2 58	6 07		6 58	
Verbász érk.	7 17	3 13	6 30		7 10	
„ ind.	7 22	3 18			7 11	
Ujvidék érk.	8 29	4 14			7 56	
„ ind.	8 36	4 21			8 03	1 12
India érk.	9 42	5 25				2 47
Zimony érk.	10 51	6 32			9 35	
„ ind.	11 12	6 55			9 50	
Belgrád érk.	11 22	7 05			10 —	
Belgrád ind.	4 15	8 05			5 31	
Zimony érk.	4 26	8 16			5 40	
„ ind.	4 56	8 50			6 11	
India ind.	6 19	10 01				6 —
Ujvidék érk.	7 42	11 07			7 43	7 34
„ ind.	8 02	11 14			7 50	
Verbász érk.	9 07	12 10			8 32	
„ ind.	9 12	12 13	5 12		8 33	
Hegyes-Feketeh. érk.	9 30	12 29	5 37		8 45	
„ ind.	9 33	12 30	5 42		8 46	
Szabadka érk.	10 53	1 45	7 47		9 34	
„ ind.	11 26	2 20			9 46	
Budapest érk.	7 05	7 35			1 05	
Hegyes-Feketeh. ind.	8 ⁰⁰	d. e.	—		3 ⁰⁰	d. u.
Kula	9 ⁰⁰	”	—		4 ⁰⁰	”
Torzsa	10 ⁰⁰	”	—		4 ⁵⁰	”
Palánka	11 ⁰⁰	”	—		7 ⁰⁰	esto.
Palánka ind.	5 ⁰⁰	reggel	—		8 ⁰⁰	d. e.
Torzsa	6 ⁵⁰	”	—		10 ⁰⁰	”
Kula	7 ²⁰	”	—		11 ⁰⁰	”
Hegyes-Feketeh.	7 ⁵⁰	”	—		12 ¹⁰	d. u.
Palánka ind.	3 ⁰⁰	d. u.		Gajdobra ind.	4 ⁰⁰	d. u.
Gajdobra érk.	3 ⁵⁵	”		Palánka érk.	4 ⁴⁵	”

A dupla fekete vonalak éjjeli időt jeleznek.

Van szerencsénk tisztelt vevőinket és üzletbarátainkat értesíteni, hogy **ujvidéki fő-utca 1. sz. alatti telepünk** vezetésére

Kostyál Béla urat

küldtük ki.

Ujvidéki telepünkön, mint eddig úgy ezután is legdúsabb raktárt tartunk **eredeti SINGER** családi- és minden ipari célra szolgáló **varrógépekben, géprészek, tű, olaj és himzőselyemben.**

Ugyan e telepen ingyenes oktatást nyújtunk a divatos műhímzésben.

Mindenféle javítást felvállalunk és legpontosabban végzünk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

ezelőtt

NEIDLINGER G.

